

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 56805

(13) A

(51) 7 A61K35/78

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ЛІКУВАННЯ СОМАТОФОРМНИХ РОЗЛАДІВ

1

2

(21) 2002097526

(22) 18 09 2002

(24) 15 05 2003

(46) 15 05 2003, Бюл. № 5, 2003 р.

(72) Мірошніченко Наталя Василівна, Трегубова
Наталя Олександрівна(73) КРИМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІ-
ВЕРСИТЕТ ІМ. С.І. ГЕОРГІЄВСЬКОГО(57) Спосіб лікування соматоформних розладів,
що включає проведення фітотерапії, який відріз-

няється тим, що фітотерапію здійснюють біологічно активною рідиною "Горобина червона" по 1 столовій ложці за 30 хвилин до їжі 3 рази на день, щодня протягом 15 днів, при цьому одночасно призначають групову психотерапію протягом 45 хвилин, щодня, через 1 годину після обіду та додатково проводять аутотренінг по 15 хвилин щоранку перед їжею і 15 хвилин увечері перед сном курсом 12 процедур

Винахід відноситься до медицини, а саме психіатрії, і може бути використаний для лікування соматоформних розладів

В якості прототипу обрано спосіб лікування соматоформних розладів (Михайлов Б.В., Федосеев В.А., Филык В.С., Харченко И.В. Применение препарата Деприм в лечении больных с невротическими и соматоформными расстройствами // Український вісник психоневрології - 2001 - Т.9, вип. 4(29) - С.102-105), в основі якого лежить застосування препарату Деприм фірми Lek, Словаччина, який містить екстракт виробом, основний діючий початок піперидин, піперфорин, кверцетин, ефірні олії, ксантони, а терапевтична дія подібна селективним інгібіторам МАО і рептейкерам серотоніну, має збалансовану анксиолітичну, психоенергизуючу дію. Відомий спосіб дозволяє покращити психічний стан хворих соматоформними розладами, знизити до 14 дня астеничний, фобічний, тривожний компоненти симптомокомплексу. До кінця 4 тижня курсу купіруються соматизовані прояви депресії і соматовегетативних дисфункцій. Деприм безпечний у застосуванні, не знижує якості життя пацієнтів

Ознаками, які співпадають з суттєвими ознаками способу, що заявляється, є застосування лікарського препарату рослинного походження

Причинами, що перешкоджають досягненню очікуваного технічного результату (підвищення ефективності лікування), є односпрямована дія на депресивний компонент симптомокомплексу соматоформних розладів, яку мають біологічно активні речовини препарату Деприм, лікувальний ефект досягається тільки до 4 тижня лікування, дози препарату потрібно знижувати поступово, тому що

відміна препарату у 30-35% випадків може викликати небажані соматовегетативні і дисомнічні симптоми

В основу винаходу поставлена задача вдосконалення способу лікування соматоформних розладів шляхом додаткового застосування групової психотерапії, аутотренінгу в поєднанні з фітопрепаратом біологічно активної рідини "Горобина червона"

Поставлена задача вирішується тим, що в способі лікування соматоформних розладів шляхом проведення фітотерапії, згідно винаходу, фітотерапію здійснюють біологічно активною рідиною "Горобина червона" по 1 столовій ложці за 30 хвилин до їжі, 3 рази на день, курсом 15 днів, при цьому одночасно призначають групову психотерапію протягом 45 хвилин, щодня, через 1 годину після обіду та додатково проводять аутотренінг по 15 хвилин ранком перед їжею і 15 хвилин увечері перед сном, курсом 12 процедур

Між сукупністю суттєвих ознак запропонованого винаходу та очікуваним технічним результатом проявляється наступний причинно-наслідковий зв'язок: використання біологічно активної рідини "Горобина червона" підвищує стійкість до інфекційних захворювань, має радіопротекторну дію, нормалізує тонус судин, виявляє гіпотензивний ефект, сприяє, як адсорбент, виведенню з організму ендотоксинів, робить загальнозмичувальну, седативну дію, підвищує імунітет, використання сукупності заявлених особливостей за рахунок синергізму застосованих способів забезпечує високий ефект психофітотерапії, підвищує захисні властивості організму, купірує соматовегетативні прояви соматоформних розладів, скорочує курс

(13) A

(11) 56805

(19) UA

лікування, підвищує якість життя хворих

У плодах горобини червоної містяться у великій кількості біологічно активні речовини: цукру - фруктоза, сахароза, органічні кислоти, такі як яблучна, лимонна, глікозид амідгалактин, пектинові і дубильні речовини, вітаміни С, Р, К, каротин, катехіни, флавоноїди, фосфоліпіди, мінеральні речовини - залізо, цинк, мідь, магній. Біологічно активна рідина "Горобина червона" отримана з плодів горобини червоної за оригінальною методикою вакуум-конденсаційного висушування рослин при температурі 36-38°C в НВЦ "Даника" м. Харків, сертифікат №1A1 007 X006831-02 від 11.04.02 відповідності санітарно-гігієнічному висновку №5 10/8537 від 7.03.02 на біологічно активну рідину.

Спосіб лікування соматоформних розладів, що застосовується, полягає в наступному:

Кожному пацієнту індивідуально з урахуванням стану вегетативного тону і проявів соматоформних розладів було призначено лікувальний комплекс: групову психотерапію протягом 45 хвилин, щодня, через 1 годину після обіду, 12 процедур на курс лікування, аутотренінг по 15 хвилин ранком перед їжею і 15 хвилин увечері перед сном, фітотерапію біологічно активної рідини "Горобина червона" по 1 столовій ложці за 30 хвилин до їжі, 3 рази на день, щодня, 15 днів.

Запропонованим способом у санаторії «Гірський», Ялта, Крим, на клінічній базі кафедри нетрадиційної медицини Кримського державного медичного університету ім. С.І. Георгієвського було проліковано 26 осіб із соматоформними розладами, які одержали поєднану психо-фітотерапію з препаратом біологічно активної рідини Горобина червона і 23 особи одержали препарат Деприм по 1 таблетці 3 рази на день, до їжі, щодня, 15 днів.

В табл. 1, 2, 3 представлені результати лікування соматоформних розладів до і після курсового лікування.

В табл. 1 показана динаміка самооцінки самопочуття, активності, настрою в процесі лікування.

В табл. 2 наведено регрес клінічних проявів соматоформних розладів в процесі лікування.

В табл. 3 показана динаміка фізіологічних показників, тобто артеріального тиску - АТ, частоти серцевих скорочень - ЧСС і показників електрошкірного опору ЕШО в біологічно активних точках БАТ вегетативної нервової системи ВНС в процесі лікування.

Як видно з наведених таблиць, в результаті проведеного курсу поєднаної психо-фітотерапії з препаратом біологічно активної рідини "Горобина червона", у контрольній групі вірогідно зменшилися клінічні прояви соматоформних розладів: головний біль, дратівливість, покращився сон. Запропоноване комплексне лікування достовірно нормалізує систолічний тиск, в порівнянні з групою, яка одержувала в поєднанні з психотерапією препарат Деприм, де цей ефект був менш виражений.

Показники електрошкірного опору в біологічно активних точках вегетативної нервової системи в процесі лікування свідчать, що переважали в хворих симпатичні відділи вегетативної нервової сис-

теми в обох групах, але асиметрія між показниками в основній групі вірогідно зменшилася, тобто відновився баланс між симпатичним і парасимпатичним відділами ВНС.

Запропонований спосіб підтверджується наступними клінічними прикладами.

Приклад 1

Хворий К., 1961 року народження, знаходився на реабілітаційному лікуванні в санаторії «Гірський», Ялта, №4/1-2002 санаторної карти. Діагноз основного захворювання: соматизований розлад - F45.0, хронічний фарингіт, стадія ремісії. Вважає себе хворим 1 рік 8 місяців, після напруженої роботи тривалий час і психотравми. Скарги: головний біль на тлі психо-емоційної напруги, переважно в лобовій ділянці, поганий настрій, дратівливість, зниження працездатності, стурбований неосвіжаючий сон, часті простудні захворювання. За даними експериментально-психологічного обстеження виявлено високий рівень особистісної тривожності - 48 балів, ступінь опірності стресу низький - 468 балів. Призначено курс поєднаної психо-фітотерапії з препаратом біологічно активної рідини "Горобина червона". На 14 день було відзначено покращення самопочуття, головний біль зник до 6 дня лікування, сон став спокійним, до 8 дня не стало нічних пробуджень, болю у серці не відзначав. АТ 125/68 мм рт.ст., ЧС 72 уд./хв. Процедури переносив добре, алергічних реакцій не було.

Приклад 2

Хвора М., 1962 року народження, знаходилася на реабілітаційному лікуванні в санаторії «Гірський», Ялта, №42/2-2002 санаторної карти. Діагноз основного захворювання: соматизований розлад - F45.0, хронічний аднексит, стадія ремісії. Вважає себе хворою 2 роки 5 місяців, після напруженої роботи тривалий час, психотравми. Скарги: головний біль на тлі психо-емоційної напруги, переважно в лобовій-тім'яній ділянці, знижений настрій, плаксивість, дратівливість, зниження працездатності, безсоння, «клубок за грудиною» на тлі хвилювання. За даними експериментально-психологічного обстеження виявлено високий рівень особистісної тривожності - 49 балів, ступінь опірності стресу низький - 388 балів. Призначено курс поєднаної психо-фітотерапії з препаратом біологічно активної рідини "Горобина червона". На 14 день було відзначено покращення самопочуття, головного болю не було з 7 дня лікування, сон став більш спокійним, до 10 дня стала спокійно засипати, «клубок за грудиною» і плаксивість не турбували до 12 дня. АТ 120/70 мм рт.ст., ЧС 68 уд./хв. Процедури переносила добре, алергічних реакцій не було.

Наведені приклади підтверджують ефективність запропонованого способу лікування, який заключається в поєднанні психотерапії з фітотерапією препаратом біологічно активної рідини "Горобина червона", про що говорить нормалізація суб'єктивного і фізикального статусу хворих, нормалізація гемодинаміки, вегетативного балансу за даними електропунктурної діагностики.

Запропонований спосіб лікування соматоформних розладів дозволяє всебічно впливати на ланки патогенезу соматоформних розладів, уникнути

побічних токсично-алергійних ускладнень, покращує якість життя хворих
Запропонований спосіб може застосовуватися в

хворих із соматоформними розладами на всіх етапах реабілітації, тобто стаціонар, поліклініка, санаторій

Таблиця 1

Показники	Спосіб лікування соматоформних розладів					
	що заявляється, кількість хворих n=26(%)		Достовірність, P>0,05	Прототип, кількість хворих n=23 (%)		Достовірність, P>0,05
	До лікування	Після лікування		До лікування	Після лікування	
Самопочуття хороше	3,8	46,2	*	17,4	26,1	*
Активність хороша	42,4	76,9	*	56,5	65,2	-
Настрій хороший	38,5	80,8	*	47,8	69,6	*

Таблиця 2

Клінічні прояви	Спосіб лікування соматоформних розладів					
	що заявляється, кількість хворих n=26(%)		Достовірність, P>0,05	Прототип, кількість хворих n=23 (%)		Достовірність, P>0,05
	до лікування	Після лікування		до лікування	Після лікування	
Головний біль	76,9	26,9	*	82,6	47,82	*
Дратівливість	92,3	19,2	*	86,9	56,5	*
Біль в епігастрії	26,9	3,8	*	21,7	4,3	*
Дизуричні розлади	23,1	7,6	*	26,1	13,1	*
Порушення сна	30,8	15,3	*	30,4	21,7	*

Таблиця 3

Показники	Спосіб лікування соматоформних розладів					
	що заявляється, кількість хворих n=26(%)		Достовірність P>0,05	Прототип, кількість хворих n=23 (%)		Достовірність P>0,05
	До лікування	Після лікування		До лікування	Після лікування	
ЧСС уд в 1хвип	73,73±2,69	76,55±2,64	*	76,45±2,36	80±2,25	*
Систолічний тиск мм рт ст	133,1±3,86	131,6±2,4	*	131,2±2,3	129,5±1,17	
Діастолічний тиск мм рт ст	89,45±2,28	85,91±0,77	*	86,73±1,9	82,55±1,48	*
ЕШО в БАТ СП ВНС ND3(D)	54,55±1,54	55,64±0,98		52,18±1,39	51,09±0,7	
ЕШО в БАТ СП ВНС ND3(S)	58,36±1,34	55,91±1,23	*	52,82±1,54	54,64±0,62	